

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства цифрової трансформації України
«Про затвердження критеріїв для віднесення електронних комунікаційних
мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж,
мереж високої та надвисокої пропускної здатності»

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства цифрової трансформації України «Про затвердження критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності» (далі – проект акта) розроблено відповідно до пункту 14 частини першої статті 6 Закону України «Про електронні комунікації» (далі – Закон), пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 30 червня 2023 року № 669 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо повноважень органів виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, публічних електронних реєстрів, захисту критичної інформаційної інфраструктури та активної протидії агресії у кіберпросторі», підпункту 9⁸ пункту 4, пунктів 8, 10 Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 року № 856.

Пунктом 14 частини першої статті 6 Закону визначено, що до повноважень центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра належить визначення та періодичне оновлення відповідно до встановлених у затвердженому порядку строків критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до:

- мереж широкосмугового доступу;
- високошвидкісних мереж;
- мереж високої та надвисокої пропускної здатності.

Також в проекті акта необхідно врахувати сучасний стан попиту на електронні комунікаційні послуги, загальне відставання ринку електронних комунікаційних послуг в Україні від світових тенденцій та трендів, необхідність всебічного захисту прав споживачів та зменшення негативного користувацького досвіду.

Однією із причин погіршення якості надання електронних комунікаційних послуг є наслідки повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України.

Прийняття проекту акта буде стимулювати операторів електронних комунікацій інвестувати в мережу для забезпечення відповідних критеріїв для електронних комунікаційних мереж.

У зв'язку з вищевикладеним для виконання вимог Закону проектом акта

пропонується затвердити критерії для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття акта, не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки проект акта передбачає її розв'язання шляхом затвердження критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час відсутні такі, які передбачають критерії для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності

II. Цілі державного регулювання

Метою підготовки проекту акта є затвердження критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності. Прийняття акта посилить надійність мереж, сприятиме забезпеченню якісного та надійного надання послуг фіксованого та мобільного зв'язку населенню та бізнесу, розвитку електронних комунікаційних послуг у цілому, та подальшому подоланню цифрового розриву населення, що мешкає на території України.

Таким чином, затвердження чітких критеріїв класифікації мереж є важливим регуляторним інструментом для створення сприятливих умов розбудови цифрової інфраструктури в інтересах громадян, бізнесу та держави в цілому.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Під час розробки проекту наказу було розглянуто такі альтернативні способи досягнення визначених цілей державного регулювання:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1:	Перша альтернатива - залишити регулювання без змін. Гальмуватиме розвиток електронних комунікаційних

залишити регулювання без змін	послуг, що спричинить відставання України від інших країн за рівнем якості наданих послуг. Суперечить чинному законодавству.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Друга альтернатива - дозволить операторам/постачальникам електронних комунікаційних послуг провадити діяльність відповідно до нормативно-правового акту, який відповідає чинному законодавству. Надасть можливість отримати об'єктивну інформацію про критерії швидкісних мереж, які цікавлять громадян та бізнес. Надасть можливість громадянам та бізнесу об'єктивно обирати постачальника електронних комунікаційних послуг. Сприятиме подальшому розвитку цифрової інфраструктури. Надасть можливість розширити покриття, а відповідно, дозволить отримати електронні комунікаційні послуги на більшій території держави. Сприятиме покращенню якості цифрових послуг та підвищенню соціальної інтеграції громадян.

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей
Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні. Оскільки не будуть дотримані вимоги чинного законодавства щодо забезпечення конкуренції на ринках електронних комунікацій та принципу недискримінації.	Відсутні.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Високі, оскільки будуть створені умови забезпечення конкуренції на ринках електронних комунікацій і принципу недискримінації, що є одним із принципів застосування законодавства у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.	Мінімальні. Для Мінцифри: витрати на публікацію наказу на сайті (1 година роботи спеціаліста, 48 грн). Для постачальників електронних комунікаційних послуг: витрати на ознайомлення з документом (1 година на одного працівника, 48 грн).

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид	Вигоди	Витрати
-----	--------	---------

альтернатив		
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні. Відсутність вигод пояснюється тим, що громадяни не отримають доступу до об'єктивної інформації щодо виду та критеріїв електронних комунікаційних мереж. Це призведе до додаткових витрат часу на пошук та аналіз інформації про доступні сервіси та їх якість.	Відсутні.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Високі, оскільки громадяни зможуть отримати об'єктивну інформацію щодо виду та критеріїв до електронних комунікаційних мереж. Це також розширить перелік доступних сервісів завдяки розбудові мереж для дотримання встановлених критеріїв операторами / постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання, одиниць*	2084		2753		4837
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	43%		57%		100%

*Дані згідно інформації Реєстру постачальників електронних комунікаційних послуг, розміщеної на сайті НКЕК станом на 15.04.2024.

Витрати у суб'єктів господарювання внаслідок дії регуляторного акта не виникатимуть, оскільки він спрямований на затвердження критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності.

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні. Невиконання вимог чинного законодавства. Ускладнює отримання прозорої інформації про стан та розвиток електронних комунікаційних мереж.	Наявні, оскільки відсутні чіткі орієнтири та критерії для планування розвитку мереж на коротко, середньо та довгостроковий періоди.

Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Дозволить постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг провадити діяльність відповідно до нормативно-правового акту, який відповідає чинному законодавству. Здійснення позитивного впливу на постачальників електронних комунікаційних послуг фіксованого та мобільного зв'язку шляхом встановлення критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності. Сприятиме збільшенню інвестицій у розвиток цифрових технологій, мереж та покращення якості надання послуг, що, своєю чергою, призведе до зростання конкурентних переваг та, як наслідок, залучення нових користувачів.	Мінімальні. На ознайомлення з критеріями витратиметься приблизно 1 година на одного працівника. При мінімальній заробітній платі витрати становитимуть 48 грн на одного працівника (розраховано на основі мінімальної погодинної ставки).
--	---	---

Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	З огляду на альтернативу – залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, відсутні
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, наведені у розрахунках до аналізу регуляторного впливу і складають 48 грн на одного великого та

	середнього господарювання	суб'єкта
--	------------------------------	----------

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	1	Проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	4	Зазначений спосіб дає змогу повною мірою досягнути цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні.	Відсутність чітких критеріїв створить невизначеність для операторів у плануванні розвитку мереж та інвестицій.	Альтернатива 1 не є оптимальною, оскільки не дає змоги досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Створюються чіткі критерії для віднесення мереж до різних категорій, що допоможе операторам у плануванні розвитку мереж.	Відсутні суттєві прямі витрати. Можливі мінімальні витрати на ознайомлення з новими критеріями (48 грн на одного працівника). У довгостроковій	Альтернатива 2 є оптимальною, оскільки дає змогу досягти цілей державного регулювання.

		перспективі ці витрати компенсуються вигодами від чіткого регулювання.	
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Неприйнятна, оскільки відсутність єдиних критеріїв класифікації мереж не дозволить операторам чітко планувати розвиток мереж.	Очікується негативний вплив на розвиток цифрової інфраструктури та інвестиції через невизначеність.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Забезпечить повною мірою досягнення поставленої цілі створення прозорих правил класифікації мереж. Цей спосіб повною мірою відповідає вимогам законодавства України.	Цей спосіб повною мірою відповідає вимогам законодавства України.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом регулювання, за допомогою якого передбачається розв'язати проблему відсутності чітких критеріїв для класифікації електронних комунікаційних мереж, є прийняття наказу Міністерства цифрової трансформації України "Про затвердження критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності", яким буде затверджено критерії, за якими електронні комунікаційні мережі операторів будуть віднесені до відповідних категорій - мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності. Встановлення єдиних, прозорих критеріїв класифікації мереж забезпечить операторам зрозумілі орієнтири для планування розвитку та інвестицій у свої мережі на коротко, середньо та довгострокову перспективу.

Прийняття цього регуляторного акта сприятиме подальшому розвитку сучасної цифрової інфраструктури в Україні відповідно до затверджених критеріїв якості мереж, що є важливим для економічного зростання, цифрового урядування та підвищення конкурентоспроможності держави.

Враховуючи викладене, ступінь ефективності запропонованого механізму регулювання для досягнення визначених цілей оцінюється як високий. Він

повною мірою відповідає вимогам законодавства та дозволяє комплексно вирішити проблему відсутності єдиних критеріїв класифікації мереж.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат для суб'єктів підприємництва, а також тест малого підприємництва (М-Тест) відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, наведені у додатку 1 та додатку 2 до аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежений у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання повною мірою.

Проект регуляторного акта набирає чинності відповідно до законодавства з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Основними показниками результативності регуляторного акта про затвердження критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до різних категорій є наявність єдиних, чітких критеріїв класифікації мереж для операторів, що забезпечить прозорість планування розвитку їхньої інфраструктури; збільшення інвестицій операторів у розбудову сучасних цифрових мереж відповідно до затверджених критеріїв якості; підвищення якості електронних комунікаційних послуг для споживачів завдяки розвитку мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних та високої пропускної здатності; сприяння економічному зростанню, цифровій трансформації та підвищенню конкурентоспроможності України через розбудову передової цифрової інфраструктури.

Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 4837 постачальників електронних комунікаційних послуг на українському ринку.

Надходження до державного і місцевих бюджетів та державних цільових фондів, пов'язані з дією акта, не передбачаються, оскільки цей акт не регулює цих надходжень і не має впливу на них.

Розмір коштів і час, що витратимуться у зв'язку з виконанням вимог регуляторного акта: прийняття проекту наказу не потребує фінансових витрат.

Рівень поінформованості оцінюється як високий, оскільки постачальники електронних комунікаційних послуг будуть проінформовані про основні положення регуляторного акта шляхом розміщення його на офіційному вебсайті Міністерства цифрової трансформації України.

Результативність акта після набрання ним чинності буде визначатися за

такими кількісними показниками:

площа покриття високошвидкісним широкосмуговим інтернетом та мережами.

кількість абонентів мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності.

протяжність мереж широкосмугового доступу, високошвидкісних мереж, мереж високої та надвисокої пропускної здатності.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до законодавства здійснюється базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися після набрання ним чинності, оскільки планується використовувати статистичний метод відстеження та статистичні дані.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Джерело даних: статистичні дані, отримані від постачальників електронних комунікаційних послуг.

Виконавець заходів з відстеження результативності регуляторного акта – Міністерство цифрової трансформації України.

**Перший заступник Міністра
цифрової трансформації України**

Олексій ВІСКУБ

« ____ » _____ 2024 року